

C/2024/2103

2024 3 26

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatoma labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių pagrindine buveine grindžiama mokesčių sistema ir iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES

(COM(2023) 528 final – 2023/0320 (CNS))

(C/2024/2103)

Pranešėja **Katrina ZARIŅA**

Prašymas pateikti nuomonę	Europos Sąjungos Taryba, 2023 11 10
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 115 ir 304 straipsniai
Atsakingas skyrius	Ekonominės ir pinigų sąjungos, ekonominės ir socialinės sanglaudos skyrius
Priimta skyriuje	2023 12 18
Priimta plenarinėje sesijoje	2024 1 17
Plenarinė sesija Nr.	584
Balsavimo rezultatai	
(už / prieš / susilaikė)	222 / 0 / 4

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) pritaria Europos Komisijos pasiūlymui nustatyti labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių pagrindine buveine grindžiamą mokesčių sistemą ir jo tikslams, nes jie atitinka siekį remti labai mažas įmones ir MVĮ, supaprastinti jų tarpvalstybinę veiklą, sumažinti administracines ir finansines kliūtis ir padidinti bendrą labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumą.

1.2. EESRK nurodo, kad pasiūlymo dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos priėmimas įmonėms, darbuotojams ir valstybėms narėms sukurs didelės pridėtinės vertės. Šiuo metu beveik visos Europos Sąjungos (ES 28) nefinansinio verslo sektoriaus įmonės yra MVĮ (99,8 proc.), jose sukuriama du trečdaliai visų darbo vietų ES 28 (66,6 proc.) ir joms tenka šiek tiek mažiau nei trys penktadaliai (56,8 proc.) nefinansinio verslo sektoriaus sukuriamos pridėtinės vertės⁽¹⁾. Administracinės naštos sumažinimas labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms joms suteiks daugiau konkurencinių pranašumų vykdamas kasdienę veiklą.

1.3. EESRK ragina nedelsti priimti Komisijos pasiūlymą dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos, kad būtų skatinamas labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių augimas ir vienodų sąlygų sudarymas tarpvalstybinę veiklą vykdančių labai mažų įmonių ir MVĮ dalyvavimui vidaus rinkoje, taip prisidedant prie ilgalaikio BVP ir užimtumo augimo.

1.4. Pasiūlymu siekiama sumažinti labai mažų įmonių ir MVĮ, kurios jau vykdo tarpvalstybinę veiklą per nuolatines buveines, patiriamas su įmonių pelno mokesčiu susijusias reikalavimų laikymosi išlaidas. EESRK pritaria Komisijos vertinimui, kad nustačius pagrindine buveine grindžiamą mokesčių sistemą sumažės reikalavimų laikymosi išlaidos įmonėms, kurios jau dirba tarptautiniu mastu, taigi sumažės kliūčių ir gali būti sutaupyta reikalavimų laikymosi išlaidų. Be to, šis pasiūlymas galėtų paskatinti kitas labai mažas įmones ir MVĮ pradėti tarpvalstybinę veiklą.

1.5. Pasiūlymu taip pat siekiama sumažinti labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms tenkančią administracinę ir finansinę našta, susijusią su mokesčių reglamentavimu nacionaliniu lygmeniu. Šiuo požiūriu EESRK ragina reguliariai atlikti nacionalinių mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo procedūrų vertinimą, kad būtų sumažinta reglamentavimo našta ir padidintas bendras įmonių konkurencingumas.

⁽¹⁾ MVĮ reikalavimų laikymosi išlaidos. MVĮ mokesčių prievolių vykdymo išlaidos. ES leidinių biuras (europa.eu).

1.6. Kol kas EESRK pritaria Komisijos požiūriui, pagal kurį pasiūlymo dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistema taikoma tik savarankiškomis labai mažoms, mažosiomis ir vidutinėms įmonėms, vykdančioms tarpvalstybinę veiklą vienoje ar keliose valstybėse narėse tik per nuolatinės buveines. Kartu EESRK pažymi, kad atlikdama planuojamą *ex post* vertinimą, kuriuo siekiama įvertinti labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirtos pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos veiksmingumą praėjus penkeriems metams nuo direktyvos įsigaliojimo, Komisija turėtų apsarstyti ir įvertinti galimybę išplėsti pagrindine buveine grindžiamą mokesčių sistemą, kad ji apimtų MVĮ, vykdančias veiklą tarpvalstybiniu mastu per patronuojamąsias įmones.

1.7. EESRK pažymi, kad Komisijos vertinimu, pasiūlymai dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos ir dėl BEFIT („Verslas Europoje: pajamų apmokestinimo sistema“) papildo vienas kitą, nes BEFIT pirmiausia skirtas didelėms grupėms, veikiančioms visoje ES, o patronuojamųjų įmonių kitose valstybėse narėse turinčioms MVĮ grupėms, tvirtinančioms konsoliduotąsias finansines ataskaitas, jis bus neprivalomas.

1.8. EESRK taip pat pažymi, kad dėl pasiūlymo dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos neprivalomumo MVĮ apskritai ir pasiūlymo dėl BEFIT taikymo MVĮ grupėms, teikiančioms konsoliduotąsias finansines ataskaitas, visoje ES bus sukurtos skirtingos teisinės sistemos galimai panašioje padėtyje esančioms įmonėms. Todėl EESRK ragina Komisiją stebėti naujų pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos taisyklių raidą ir jų poveikį šioje srityje, nes skirtingų teisinių sistemų, taikomų panašioms subjektams, sambūvis gali lemti susiskaidymą ir neatitikimus, o tai gali pakenkti vidaus rinkos konsolidavimui.

1.9. EESRK mano, kad pagrindine buveine grindžiama mokesčių sistema padidins ir pagerins valstybių narių mokesčių administratorių bendradarbiavimą. Siekiant sėkmingai ir prasmingai įgyvendinti siūlomą pagrindine buveine grindžiamą mokesčių sistemą ir pasiekti užsibrėžtus tikslus, šis bendradarbiavimas yra labai svarbus.

1.10. EESRK įsitikinęs, kad siūlomas direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę tvarkaraštis yra tinkamas, kad būtų galima pritaikyti valstybių narių mokesčių administratorių IT sistemas ir užtikrinti sklandų keitimąsi duomenimis tarp valstybių narių vėlesniuose etapuose skatinant valstybes nares imtis skubių priemonių šioje srityje.

1.11. EESRK ragina Komisiją priėmus pasiūlymą glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir labai mažoms įmonėms ir MVĮ atstovaujančiomis organizacijomis, kad būtų didinamas informuotumas apie pagrindinės buveinės apmokestinimo mechanizmą, kuriuo gali pasinaudoti labai mažos įmonės ir MVĮ, siekiant geriau įgyvendinti tikslus mažinti reglamentavimo našta, skatinti tarpvalstybinę veiklą ir visapusiškai išnaudoti bendrosios rinkos privalumus. Be to, atitinkamos šalys turėtų skirti išteklių, kad būtų organizuojami mokymai ir teikiama metodinė pagalba labai mažoms įmonėms ir MVĮ, kaip parengti pagrindinės buveinės apmokestinimo tikslais teikiamą mokesčių deklaraciją.

2. Bendroji informacija

2.1. 2023 m. rugsėjo mėn. Komisija paskelbė pagalbos MVĮ priemonių rinkinį, įskaitant pasiūlymą dėl Pavėluotų mokėjimų reglamento, pasiūlymą dėl Direktyvos dėl MVĮ taikomų mokesčių supaprastinimo, kuria būtų nustatyta pagrindinės buveinės mokesčių sistema, ir MVĮ veiklos rezultatų gerinimo priemonių rinkinį, kuriame daugiausia dėmesio skiriama geresnio reglamentavimo darbotvarkei tobulinti, galimybėms gauti finansavimą didinti, darbo jėgos kvalifikacijai kelti ir kitoms paramos priemonėms.

2.2. Komisijos pasiūlyme, kuriuo nustatoma labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių pagrindine buveine grindžiama mokesčių sistema, pateikiamos supaprastintos taisyklės, skirtos savarankiškomis MVĮ, vykdančioms tarpvalstybinę veiklą ES, kiek tai susiję su kitose valstybėse narėse esančiomis jų nuolatinėmis buveinėmis ⁽²⁾.

2.3. Šiuo metu beveik visos Europos Sąjungos (ES 28) nefinansinio verslo sektoriaus įmonės yra MVĮ (99,8 proc.), jose sukuriama du trečdaliai visų darbo vietų ES 28 (66,6 proc.) ir joms tenka šiek tiek mažiau nei trys penktadaliai (56,8 proc.) nefinansinio verslo sektoriaus sukuriamos pridėtinės vertės ⁽³⁾.

⁽²⁾ Nuolatinė buveinė – kitoje valstybėje narėje esanti nuolatinė verslo vieta, apibrėžta atitinkamoje dvišalėje sutartyje dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba, jei tokios sutarties nėra, nacionalinėje teisėje.

⁽³⁾ MVĮ mokesčių prievolių vykdymo išlaidos. MVĮ reikalavimų laikymosi išlaidos. ES leidinių biuras (europa.eu).

2.4. Pagal pasiūlymo dėl direktyvos⁽⁴⁾ 2 straipsnyje nustatytus kriterijus, Komisijos pasiūlymas taikomas tik savarankiškomis MVĮ⁽⁵⁾, kurios tarpvalstybinę veiklą vienoje ar keliose valstybėse narėse vykdo tik per nuolatinės buveines. Kita vertus, patronuojamosios įmonės į Europos Komisijos pasiūlymą nėra įtrauktos ir jos neatitiks reikalavimų, kad galėtų pasinaudoti pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos privalumais.

2.5. Praktiškai reikalavimus atitinkančios MVĮ galės apskaičiuoti savo nuolatinių buveinių apmokestinamuosius rezultatus remdamosi tik valstybės narės, kurioje yra jų pagrindinė buveinė, apmokestinimo taisyklėmis, o taikomi mokesčio tarifai liks tos (-ų) valstybės narės (-ių), kurioje (-iose) nuolatinė buveinė (-ės) yra įkurta (-os) faktiškai.

2.6. Pagal pasiūlymą dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos įgyvendinamos supaprastinimo priemonės ir galimas vėlesnis jų pratęsimas yra griežtai ribojami konkrečiais tinkamumo reikalavimais⁽⁶⁾, kuriais siekiama pašalinti taisyklių apėjimo riziką.

2.7. Pasiūlyme dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos numatyta galimybė galioja penkerius metus (7 straipsnis), jei per tą laiką pagrindinė buveinė neperkeliama arba jei nuolatinių buveinių bendra apyvarta bent tris kartus neviršija pagrindinės buveinės apyvartos (8 straipsnis). Tokiais atvejais pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos taisyklės nebebus taikomos.

2.8. Kiekvieno penkerių metų laikotarpio pabaigoje MVĮ turės teisę neribotai pratęsti savo pasirinkimą dar penkeriems metams, jei jos ir toliau atitiks Komisijos pasiūlyme nustatytus tinkamumo reikalavimus (9 straipsnis). Jei savarankiška MVĮ nusprendžia įsteigti patronuojamąją įmonę arba jos nuolatinių buveinių bendra apyvarta bent dvigubai viršija pagrindinės buveinės apyvartą, arba jei ji visiškai praranda MVĮ statusą, pasibaigus penkerių metų laikotarpiui ji negali atnaujinti pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos taisyklių taikymo (10 straipsnis).

2.9. Organizaciniu požiūriu taikant vieno langelio principą MVĮ galės bendrauti tik su pagrindinės buveinės valstybės narės mokesčių administratoriumi tiek dėl pasirinkimo taikyti pagrindinės buveinės apmokestinimo taisyklės procedūros, tiek dėl deklaracijų teikimo prievolių ir mokesčių sumokėjimo.

2.10. Konkrečiau kalbant, visų nuolatinių buveinių atveju deklaracijas teikiantis subjektas bus MVĮ pagrindinė buveinė, taigi MVĮ savo pagrindinės buveinės mokesčių administratoriui (toliau – deklaravimo institucija) pateiks vieną bendrą mokesčių deklaraciją (11 straipsnis). Šis mokesčių administratorius taikys mokesčio tarifus, taikomus valstybėje narėje (-ėse), kurioje (-iose) MVĮ turi nuolatinės buveines, ir vėliau kiekvienai valstybei narei, kurioje MVĮ turi nuolatinės buveines, perves atitinkamas mokesčių pajamas (12 straipsnis).

2.11. Pasiūlyme numatyta, kad atitinkami keletas nacionalinių mokesčių administratorių laiku ir sklandžiai keisis informacija, be kita ko, atlikdami bendrus auditus, visų pirma naudodamiesi esama sistema, nustatyta Direktyvoje dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAB, 13 straipsnis).

(4) Pagal 2 straipsnį, „[š]i direktyva taikoma MVĮ, kurios atitinka šiuos kriterijus:

- a) jos yra įsteigtos pagal kurios nors valstybės narės įstatymus ir yra vienos iš I ir II prieduose išvardytų formų;
- b) jos yra rezidentės mokesčių tikslais kurioje nors valstybėje narėje pagal tos valstybės narės mokesčių įstatymus, įskaitant tos valstybės dvišales sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo;
- c) jos yra tiesiogiai arba jų savininkų lygmeniu apmokestinamos pelno mokesčiu, nurodytu III ir IV prieduose, arba bet koku kitu panašiomis savybėmis pasižyminčiu mokesčiu;
- d) jos yra labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ), apibrėžtos Direktyvoje 2013/34/ES;
- e) jos veikia kitose valstybėse narėse tik per vieną ar kelias nuolatinės buveines;
- f) jos nepriklauso Direktyvoje 2013/34/ES nurodytais finansinės apskaitos tikslais konsoliduotai įmonių grupei ir yra savarankiška įmonė, atitinkanti kurią nors iš šių sąlygų:
 - ji nėra asocijuotoji įmonė, apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 2 straipsnio 13 punkte,
 - ji nėra susijusi įmonė, apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB 3 straipsnio 3 punkte“.

(5) Dėl MVĮ apibrėžties, siūlomoje direktyvoje daroma nuoroda į Direktyvą 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų. Pagal toje direktyvoje pateiktas MVĮ apibrėžtis, bendrovė į taikymo sritį patektų tik tuo atveju, jei bent du iš trijų toliau nurodytų jos rodiklių balanso sudarymo dieną neviršytų šių ribų: bendras balansas: 20 mln. EUR; grynoji apyvarta: 40 mln. EUR ir (arba) vidutinis darbuotojų skaičius finansiniais metais: 250.

(6) „Pagrindinė buveinė gali pasirinkti taikyti pagrindinės buveinės apmokestinimo taisyklės savo nuolatinėi buveinei (-ėms) kitose valstybėse narėse, jeigu ji (-os) atitinka šiuos reikalavimus:

- a) jos nuolatinių buveinių bendra apyvarta per pastaruosius dvejus finansinius metus neviršijo sumos, kuri yra dvigubai didesnė už pagrindinės buveinės apyvartą;
- b) per pastaruosius dvejus finansinius metus ji buvo rezidentė mokesčių tikslais pagrindinės buveinės valstybėje narėje;
- c) pastaruosius dvejus finansinius metus ji atitiko 2 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytas sąlygas.“

3. Bendrosios pastabos

3.1. EESRK pritaria Komisijos pasiūlymui ir jo tikslams, nes jie atitinka siekius remti labai mažas įmones ir MVĮ, supaprastinti jų tarpvalstybinę veiklą, sumažinti administracinę ir finansinę naštą ir padidinti bendrą labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumą. Keliose ankstesnėse EESRK nuomonėse buvo pabrėžta, kaip svarbu mažinti labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių reikalavimų laikymosi išlaidas, kaip numatyta pasiūlyme dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos.

3.2. EESRK pažymi, kad Komisijos skaičiavimais, MVĮ mokesčių prievolių vykdymui skiria apie 2,5 proc. savo apyvartos, o didelės įmonės – 0,7 proc., nes proporcingai MVĮ sudėtingiau laikytis skirtingų mokesčių taisyklių valstybėse narėse. Todėl EESRK ragina skubiai pritarti pasiūlymui dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos, kad būtų remiamos MVĮ, siekiant sumažinti reikalavimų laikymosi išlaidų naštą ir pagerinti su tuo susijusių nepalankių konkurencinę padėtį, kurioje atsiduria mažosios ir ypač labai mažos įmonės, palyginti su didelėmis įmonėmis.

3.3. EESRK taip pat norėtų paraginti atskiras valstybes nares reguliariai atlikti mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo procedūrų vertinimą ir imtis reikiamų patobulinimų, kad būtų sumažinta įmonėms tenkanti administracinė ir finansinė našta. EESRK pažymi, kad valstybėse narėse skiriasi mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo trukmė (laiko atžvilgiu). Pasiūlymas dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos galėtų daryti teigiamą poveikį apmokestinimo procedūrų derinimui ir skaitmenimui.

3.4. EESRK pritaria Komisijai, kad ES direktyva yra tinkamesnė priemonė nei daugybė nacionalinių teisėkūros iniciatyvų, siekiant supaprastinti tarpvalstybinę veiklą vykdančių labai mažų įmonių ir MVĮ apmokestinimą ir sumažinti su tuo susijusias reikalavimų laikymosi išlaidas. Tokios problemos yra būdingos visoms valstybėms narėms ir negali būti veiksmingai sprendžiamos vykdančioms įvairius nacionalinio lygmens veiksmus, nes tai lemia susiskaidymą ir neatitikimus. Šiuo atžvilgiu Komisijos pasiūlymas visiškai atitinka subsidiarumo principą ir atrodo, kad juo galima supaprastinti reglamentavimo sistemą, kuri būtų naudinga labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

3.5. Komisijos pasiūlyme taip pat laikomasi proporcingumo principo, nes jame numatytos tik būtinos priemonės siekiant palengvinti labai mažų įmonių ir MVĮ vykdomą tarpvalstybinę veiklą ir taip prisidėti prie bendrosios rinkos konsolidavimo. Šiuo klausimu vertėtų pažymėti, kad siūlomos priemonės susijusios tik su nuolatinių buveinių apmokestinamųjų rezultatų apskaičiavimu, nesuderinant apmokestinimo taisyklių valstybėse narėse, kurios ir toliau taikys savo mokesčių bazes ir tarifus.

4. Konkrečios pastabos

4.1. EESRK mano, kad pasiūlymo dėl direktyvos 4 ir 8 straipsniuose numatytos tinkamumo ir nutraukimo nuostatos yra tinkamai parengtos siekiant atgrasyti nuo galimos mokesčių planavimo praktikos, kuria siekiama strategiškai apgalvoti pagrindinės buveinės perkėlimą į šalį, kurioje mokesčiai mažai (-esni).

4.2. EESRK sutinka, kad nustatytas penkerių metų laikotarpis, per kurį galima pirmą kartą pasirinkti taikyti pagrindine buveine grindžiamą mokesčių sistemą, o vėliau šį pasirinkimą pratęsti, atrodo pagrįstas, siekiant užtikrinti naujų taisyklių stabilumą ir veiksmingumą, kartu užkertant kelią mokesčių planavimui ir sudarant sąlygas įvertinti konkrečios įmonės raidą ir augimą laikui bėgant, kad labai mažos įmonės ir MVĮ galėtų pasirinkti tinkamiausias apmokestinimo galimybes.

4.3. EESRK mano, kad pasiūlymu dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos valstybėms narėms bus užtikrinta ilgalaikė pridėtinė vertė, nepalygintina su laikinai didesnėmis išlaidomis mokesčių administratorių IT sistemoms pritaikyti. Mokesčių administratorių keitimosi informacija sistemos, pavyzdžiui, DAB, jau yra įdiegtos ir plačiai naudojamos. EESRK yra įsitikinęs, kad norint sėkmingai įgyvendinti pasiūlymą, būtinas tinkamas mokesčių administratorių bendradarbiavimas.

4.4. EESRK taip pat pritaria Komisijos nuomonei, kad įgyvendinus optimalią pagrindine buveine grindžiamą mokesčių sistemą labai mažoms įmonėms ir MVĮ, galima tikėtis teigiamo poveikio potencialiam mokesčių bazės padidėjimui, BVP augimui ir užimtumui valstybėse narėse.

4.5. Tačiau EESRK mano, kad jei Komisija savo atliktai poveikio vertinimo analizei būtų rinkusi konkretesnius duomenis, pasiūlymas tikrai būtų buvęs tobulesnis, nes būtų buvę geriau išdėstyti kiekybiniai numatomos naudos aspektai.

4.6. EESRK ragina Komisiją atidžiai įvertinti direktyvos taikymą praėjus penkeriems metams po jos įsigaliojimo ir apsvarstyti galimybę ją pritaikyti, jei tai tikslinga, kaip numatyta pasiūlymo dėl direktyvos 19 straipsnyje. Šiuo atžvilgiu labai svarbu, kad valstybės narės bendradarbiautų teikdamos naudingą informaciją.

4.7. Nuolatinė Komisijos pateikto pasiūlymo dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos veiksmingumo ir efektyvumo stebėseną neabejotinai pasiteisins. Panašu, kad visi Komisijos nustatyti vertinimo parametrai yra tinkami (?). EESRK rekomenduoja ypatingą dėmesį skirti reikalavimų laikymosi išlaidoms, kurių patiria pagrindine buveine grindžiamą mokesčių schemą pasirinkusios taikyti labai mažos įmonės ir MVĮ, palyginti su: i) jų apyvarta ir ii) panašiomis labai mažomis įmonėmis ir MVĮ, kurios netaiko siūlomo supaprastinimo. Šie aspektai bus labai svarbūs siekiant suprasti, kokią realią naudą dėl supaprastinimo patirs labai mažos įmonės ir MVĮ, ir įvertinti naujosios pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos naudą kitoms bendrovėms, atitinkančioms reikalavimus pasirinkti taikyti pagrindinės buveinės apmokestinimo taisyklės.

4.8. EESRK siūlo, kad Komisija, atlikdama planuojamą *ex post* vertinimą, kuriuo siekiama įvertinti labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirtos pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos veiksmingumą praėjus penkeriems metams nuo direktyvos įsigaliojimo, turėtų apsvarstyti ir įvertinti galimybę išplėsti pagrindine buveine grindžiamą mokesčių sistemą, kad ji apimtų ir MVĮ, kurios tarpvalstybiniu mastu vykdo veiklą per patronuojamąsias įmones.

4.9. EESRK pažymi, kad Komisijos vertinimu, pasiūlymai dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos ir dėl BEFIT papildo vienas kitą, nes BEFIT pirmiausia skirtas didelėms grupėms, veikiančioms visoje ES, o patronuojamųjų įmonių kitose valstybėse narėse turinčioms MVĮ grupėms, kurios renkasi konsoliduotąsias finansines ataskaitas, jis bus neprivalomas. Komisijos teigimu, pasiūlymu dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos supaprastinamos taisyklės, taikomos MVĮ ankstyvaisiais jų plėtros etapais. Jei MVĮ sėkmingai plėtos savo veiklą ir augs, jos gali peržengti pagrindinės buveinės apmokestinimo taisyklių taikymo srities ribas, tačiau tada jos galės pasirinkti taikyti BEFIT.

4.10. EESRK pastebi, kad dėl neprivalomo pasiūlymų dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos ir BEFIT pobūdžio, kiek tai susiję su MVĮ grupėmis, rengiančiomis konsoliduotąsias finansines ataskaitas, bus sukurtos skirtingos apmokestinimo taisyklės tiek visoje ES, tiek valstybėse narėse esančioms įmonėms, kurių padėtis galėtų būti panaši, todėl ragina Komisiją stebėti naujų pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos taisyklių raidą ir jų poveikį šiuo atžvilgiu. Skirtingų teisinių sistemų, taikomų panašioms subjektams, sambūvis iš tiesų gali lemti susiskaidymą ir neatitikimus, o tai gali pakenkti vidaus rinkos konsolidavimui.

4.11. EESRK pabrėžia, kad svarbu tinkamai informuoti MVĮ visose valstybėse narėse apie pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo nustatoma pagrindine buveine grindžiama mokesčių sistema, pridėtinę vertę, susijusią su supaprastinimu ir reikalavimų laikymosi išlaidų sumažinimu, ypač tarpvalstybinę veiklą vykdančioms labai mažoms įmonėms ir MVĮ, ir ją propaguoti, atsižvelgiant į tai, kad reali tokios iniciatyvos nauda kai kurioms įmonėms gali būti neaiški arba net nežinoma. Taigi, galėtų būti plačiau naudojama galimybė pasirinkti taikyti pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos priemones ir tokia galimybė galėtų tapti prienamesnė, tokiu būdu sumažėtų iškreiptos konkurencijos rizika ir padidėtų tolesnio bendrosios rinkos konsolidavimo perspektyvos.

4.12. EESRK ragina Komisiją, priėmus pasiūlymą, glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir MVĮ atstovaujančiomis organizacijomis, siekiant didinti labai mažų įmonių ir MVĮ informuotumą apie galimybę pasinaudoti pagrindinės buveinės apmokestinimo mechanizmu, kad juo būtų naudojama plačiau ir jis teiktų daugiau naudos visoje ES. Be to, atitinkamos šalys turėtų skirti išteklių, kad būtų organizuojami mokymai ir teikiama metodinė pagalba labai mažoms įmonėms ir MVĮ, kaip parengti pagrindinės buveinės apmokestinimo tikslais teikiamą mokesčių deklaraciją. Tai taip pat apima paramą labai mažoms įmonėms ir MVĮ skaitmeniniam raštingumui didinti.

Bruselis, 2024 m. sausio 17 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas

Oliver RÖPKE

(?) 19 straipsnio 2 dalis: „Valstybės narės pagal 3 dalį pateikia Komisijai direktyvos vertinimui svarbią informaciją, įskaitant suvestinius duomenis apie reikalavimus atitinkančių MVĮ skaičių, palyginti su MVĮ, kurios pasirinko taikyti pagrindinės buveinės apmokestinimo taisyklės, skaičiumi, jų apyvartą ir reikalavimų laikymosi išlaidas, palyginti su apyvarta; duomenis apie MVĮ, kurios pradėjo veikti tarpvalstybiniu mastu įsteigdamos nuolatinę buveinę, skaičių ir MVĮ, kurios nebeatitiko reikalavimų dėl to, kad įsteigė patronuojamąją įmonę, skaičių arba MVĮ, kurios pasinaudojo galimybe taikyti pagrindinės buveinės apmokestinimo taisyklės, reikalavimų laikymosi išlaidas“.